

Beenkåå njuus no 7 / 02

Årsmöte med supé årets nyhet

Årsmötet i februari var detta år välbesökt. 23 BNK:are ställde upp för att debattera styrelsens verksamhet både i fjol och under året som går. Klubbens ekonomi konstaterades vara god och årets avgifter fastslogs utan egentliga ändringar förutom vissa avrundningar i avgifterna i euro. Den avgående styrelsen beviljades ansvarsfrihet och en ny styrelse valdes med samma ledamöter som tidigare. Både kommodor och vicekommodor återvaldes och de i turen avgående **Bent Andersson** och **Marina Sjöholm** återvaldes för en ny två-årsperiod. **Robert Sjöström** fortsätter som motorbåtssektionens ordförande och **Torsten Spring** basar för valkommittén.

Det stora deltagande hade delvis sin grund i att styrelsen beslutat inbjuda klubbens hedersmedlemmar till en supé efter mötet. 8 hedersmedlemmar med hederskommodor **Calle Lindh** i spetsen hade hörsammat kallelsen. Även övriga medlemmar kunde deltaga på egen bekostnad. 20 medlemmar kunde sålunda bänka sig till en välsmakande supé och föra diskussionen vidare på ett mera informellt vis. Deltagarna minns länge hedersmedlemmarna **Gotti Siréns** vältalighet och **Sigge Ekholms** oändliga repertoar på historier och vitsar. Idén med en sådan årsmötessupé fick stor acklamation och styrelsen kommer sannolikt att fortsätta med detta också nästa år.

Årsmötets förhandlingar...

... och supé

Beeenkåå njuus

Informationsblad för
Borgå Navigationsklubb rf.

ansvarig utg. och red.: styrelsen

No 7 / 02 den 6 mars 2002

Njuus no 8 utkommer omkring
den 30 september 2002.
Redaktionen är tacksam för
allehanda material inklusive
fotografier. Dead-line för
materialet är 13.9.2002.

Fatta pennan !

Kontaktpersoner:

Rabbe	0400 840736
Stigu	040 5966098
Marina	09-69395466
Beni	040 5503013
Birgitta	0400 683822
Bjasse	0400 539627
Robert	0400 405292
Li	040 5879963
Matte	040 5041523
Tota	040 7774318

Minneslista

Klubbafton i mars 20.3 kl. 19.00

"Blå Flagg", nya besöks- och naturhamnar samt frågesporten STOPET.

Klubbafton i april 17.4 kl. 19.00

Gästföreläsare berättar om "Alexandra".

Båtsäsongen öppnas med talko den 11 maj

Vårbal på Repis den 25 maj kl. 18.00

Skeppardimission i bästa väder.

Familjenavigering den 10 augusti

Start kl. 12 på Repis, destination ???

Vi möts på Grand

Onsdagar 6.3, 3.4, 2.10 och 6.11 mellan kl 16-18.30.

Kommodoren har ordet

Den senaste tidens händelser föranleder mig att uttala mig helt personligt. På rikspolitiskt håll debatteras kärnkraften och på lokal nivå går A-bron en ny runda.

Debatten om ett femte kärnkraft gör sådana kullerbyttor både i medierna och i riksdagen att man undrar huruvida debattörerna är andligt avtrubbade eller politiskt oärliga. Faktum är nämligen att vi redan har två extra kärnkraftverk. Frågan är bara den, skall vi bygga ett nytt eget eller fortsätta med att importera kärnkraftel från Ryssland. Och/eller jordgas med alla dess både ekonomiska och miljömässiga konsekvenser. Jag tror absolut inte att vår miljöminister är ointelligent (vilket man däremot kan misstänka gällande vår omsorgsminister), men det verkar som om allt är tillåtet i kampen. "Puurot ja vellit sekaisin" som det heter på finska. Säg som det är: är vi villiga att minska vår levnadsstandard och ge avkall på miljön, då skall vi fortsätta med att bränna våra skogar, importera kol och gas, och placera vindmöllor på varje kulle.

Hemma här i Borgå fick beslutfattarna soppan i vrångstrupen här om dagen. Ett väl förberett i demokratisk ordning korrekt fattat beslut i fullmäktige torpederas av en minoritet med juridiska finesser. Denna form av kommunal "terrorism" har vi också tidigare fått se i Borgå. Nu stannar utvecklingen av staden, åstranden och gästhamnen åter upp för en längre tid. Man klagar på att det är svårt att få vettiga personer med i det kommunala arbetet. Jag förstår det mycket väl.

I Borgå Navigationsklubb går det lugnare till. Debatten lyser med sin frånvaro och aktiviteten består av en kärngrupp samt ett hiskeligt lobbande att "kom nu med" och så vidare. Jag skulle gärna se flera medlemmar ställa upp. Om verksamheten inte tilltalar, kom med och ändra på den. Om styrelsen inte arbetar som ni vill, kom och byt ut styrelsen. Ett forum för debatt kunde vara den här publikationen. Använd den.

Årsmöte klarades av utan några invändningar. Styrelsen fortsätter i samma tappning, vilket jag är personligt glad över. Vi är ett mycket bra team som har lärt oss jobba fint tillsammans. En stort tack till mina kolleger. Trots detta skulle jag gärna se nya förmågor träda fram, inte för att bli av med de gamla, men för att bredda leden. Ring på och anmäl dig.

Sommaren kommer och goda skeppare väntas befolka skärgården igen. Du är väl en av dem?

Rabbe

har hänt sedan sist...

Efter säsongsavslutningen togs båtarna upp och vintersäsongen inleddes. Höstens första klubbkväll skedde den 17 oktober då på programmet stod ett besök på MasaYards varv i Helsingfors och en rundtur på lyxkryssaren Carnival Pride. Vår medlem **Lasse Snellman** fungerade som värd och han tog oss genom hela den halvfärdiga båten från akter till för, från brygga till maskinrum. Hela 29 medlemmar deltog i denna mycket intressanta rundvandring. Mest förvånande var att den synbarligen hopplöst halvfärdiga skutan skulle ut på provtur följande vecka!

Den andra klubbkvällen i november hade på programmet "blå flagg"-skyltning med en gästföreläsare och båtbesiktning. Gästföreläsaren uteblev tyvärr och vi fick "nöja oss" med **Roberts** förtjänstfulla utläggningar om de nya besiktningbestämmelserna. 15 deltagare deltog livligt i den allmänna diskussionen.

Sjökortsnavigeringstävlingen gick av stapeln i nya former. Deltagarna, 11 st, fick tävlingsfrågorna tillhanda i början på november och hade drygt en månad på sig att i lugn och ro få bekanta sig med uppgiften hemma. 7 st returnerade svaren, vilket är ett mycket bättre resultat än de 2 som de senaste åren har deltagit då tävlingen ordnats under

en kväll. De flesta båtklubbar i landet ordnar tävlingen på detta sätt, vilket hade förelänt att också inom BNK önskades en sådan modell. Resultatet blev dock inte något annat, som klubbmästare korades **Rabbe** igen tätt följd av **Nalle Liljeberg**. Trea blev **Janne Nyqvist**.

Så blev det jultider igen och efter en kort anhämningspaus efter slottsbalen samlades 53 BNK:are till julfest på Hammars ungdomslokal. Arrangemangen var som tidigare, och lika lyckade som alltid. Också musiken var av bästa klass, Repholmsbandet blir bara bättre! Under julfesten delades några vandringspriser ut igen enligt tradition:

"**Ankaret**", priset för det bästa hamntipset under säsongen, gick denna gång till **Marina Sjöholm**.

"**Jannes Rosett**", priset för största moka eller största problem med båten under båtsäsongen, gick än en gång till **Rocky Holm**, som ju de senaste åren har haft sin beskärda del av otur.

"**Glädjefyren**" utdelades detta år till **Tota Spring** med två motiveringar: För det första den glädje med vilken han alltid tar emot de som anländer till Repis och för det andra den fyr (=full brasa) han senaste sommar så behändigt lyckades sätta på rökugnen.

Efter julskinson smält samlades medlemmarna, summa 19 st, till midvinternavigering i Sannäs där vi badade bastu, simmade i poolen och förfriskade oss med både mat och dryck. Ekenäsborna var inbjudna och de ställde nästan mangrant upp med summa två (2) personer, dvs paret *Ethel Stephan-Sundström* och *Per-Erik Sundström*. För det seriösa inslaget stod en frågesporttävling gjord av Rabbe, där tremannlag från BNK och ENK tävlade och där också publiken hade möjlighet att komma med de rätta svaren efter det att båda klubbarna gått bet på frågan. ENK-laget med paret Sundberg förstärktes (?) av *Toije Andersson*. I det vinnande BNK-laget deltog *Anne Granqvist*, *Soli Andersson* och *Tota Spring*.

Så var det tid för årsmöte på Seurahovi med 23 deltagare. Den nya styrelsen och de övriga nya funktionärerna omnäms på annan plats. Supén efter mötet var en succé och kommer antagligen att göras till en ny tradition. Hedersmedlemmarna var denna gång inbjudna på klubbens bekostnad som en gest från klubben för det arbete som dessa gjort för klubbens bästa.

Under årsmöte utdelades två vandringspris:

”Kartnavigeringen” gick till *Rabbe Lutz* och ”propellern”, priset för

sommarens längsta färd, gick andra året i följd till *Nisse Eriksson* som lyckades avverka 601 M i ett streck.

Under hösten har vi dessutom fortsatt vår dejour ”vi möts på Grand” den först onsdagen i månaden, i oktober och november. Det har varit trevligt att se att allt flera hittar in för en kopp kaffe och lite prat mellan kl. 16 och 18.30.

händer ännu i år...

När njuusen når läsaren är **klubbresan till båtmässan i Stockholm** just lyckligt avklarad, hoppas vi. Denna gång sjönk deltagarantalet till 16, av vilka 6 åkte för att se båtmässan och 10 för att besöka Wallmans salonger och återvända först en dag senare. Vad som hände där berättar vi kanske senare om.

Klubbkvällarna kommer i gång i mars, onsdagen den 20.3, då vi samlas på Grand och hoppeligen lyckas få lyssna på vår på hösten uteblivna gästföreläsare *Karl-Johan Furustam* om ”blå flagg”-skyltningen på båtar. Dessutom berättar deltagarna villigt om nya hamnar, både besöks- och natursådana, och så avgör vi igen ”**Stopet**”, den trevliga frågesporten som behandlar allt från navigation till lokal kännedom.

Den andra klubbkvällen har vi den 17 april då vi får höra hur projektet "Alexandra" framskridit och framskrider. Det blir säkert en intressant kväll med inbjuden sakkunnig gästföreläsare.

"Vi möts på Grand"-dejoureringen fortsätter den första onsdagen i månaderna mars och april. I maj månad infaller denna på första maj varvid ett och annat ståhej hindrar dejouren denna gång. Men vi kanske möts i alla fall under dagens lopp.

Säsongen öppnas då isarna farit, närmare sagt lördagen den 11.5 då vårt sedvanliga talko hålls på Repholmen. Vi snyggar till holmen efter vintern, och "jugarbänkarna" tas i användning igen. Vi kommer dessutom att börja arbeta på vår nya grillkoja, "lusthuset", som är under uppförandet på ÖNY. Tidtabellen för detta arbete kommer vi först senare under våren att kunna fastställa.

Åtminstone en vacker dag får vi inkommande sommar. Det är lördagen den 25 maj då **vårbalen** åter hålles på Repholmen. Vi har många nya skeppare denna gång att dimittera, skärgårdsskeppare, kustskeppare och efter en fem års paus en hel skara nya högsjöskeppare. Kanske vi dessutom kan dela ut några nya radardiplom. Tidtabellen för denna kurs är inte fastslagen ännu. Som vanligt kommer köket att trolla fram en fin supé

som vi senare skakar ner till tonerna av **Repholmsbandet**.

Navigatorstävlingarna är numera strukna från vårt officiella program, men som tidigare har intresserade möjlighet att delta i Kipparits tävlingar (se "vår verksamhet"). Vi informerar om dessa i Borgåbladet (i sikte) och i Uusimaa.

Familjenavigeringen är sommarens "get together" tillfälle för medlemmarna. Färden går från Repis någonstans och de som hittar fram brukar ha en trevlig sommarkväll tillsammans. Tidpunkt den 10 augusti.

Kipparits grisfest hålls den 17 augusti på Rönnskär och klubbens alla medlemmar är välkomna att delta. Kom ihåg att förhandsanmäla er!

Säsongen avslutas enligt beprövat mönster den 14 september då vi samlas på Repis för att äta fisk, hala flaggan och annars bara ha det roligt tillsammans.

"Vi möts på Grand" vidtar den 2.10 och den första klubbkvällen inträffar den 16.10. Till dess torde följande njuus ha utkommit.

navigationsskurserna

På hösten hölls en skärgårdsskepparkurs med vår nya lärare

Mats Roos i ledningen. 14 skrev provet och alla klarade det. Kursen i teoretisk elektronisk navigering hölls på hösten och också repetitionskursen i sjövägsreglerna lyckades vi få igång med 8 deltagare. Man kunde konstatera att det finns ett tydligt behov av repetitionskurser av detta slag och sådana kommer att ordnas med jämna mellanrum också i framtiden. Det är meningen att också ...DU... deltar! Man har svårt att tro att bara de som ställde upp var de som hade all orsak att repetera reglerna.

För närvarande pågår två kurser. Li håller kustskepparkursen och Rabbe fortsätter med högsjöskepparkursen. Båda kurser avslutas med examen den 19 april. Kustskepparna har 4 timmar på sig och högsjöskepparna svettas i max. 8 timmar!

En fortsättning på kursen i elektronisk navigering är under planering. På hösten studerades den teoretiska delen av radarnavigeringen och under våren skall vi försöka få den praktiska delen avklarad. Vi samarbetar med Kipparit och vi försöker få "låna" deras skolningsbåt. De som deltog på hösten och som meddelat sin intresse att delta kommer att kontaktas.

I vår hålles INGEN VHF-kurs. Om någon är intresserad skall han/hon taga kontakt med Rabbe. Kipparit ordnar en kurs och kanske man kan klämma in er där. Eller så läser

man på egen hand och deltar i Kipparits examenstillfälle som brukar hållas i Borgå. Men kom ihåg: provet är ingen "läpihuutojuttu", det gäller att läsa på ordentligt.

Höstens kurser kommer att planeras senare i vår, men de kommer att starta i god tid före nästa njuus utkommer. Följ därför med BMI:s kursinformationsblad samt både BNK:s och BMI:s meddelanden i Borgåbladet.

övrigt på kommande

Under årsmötet kunde styrelsen meddela de närvarande om en del planer för framtiden. Om "lusthuset" mera lite längre fram.

Styrelsen kommer att undersöka möjligheterna att få eget sötvatten på holmen. Med hjälp av sakkunniga medlemmar kan det lyckas.

Ett projekt för framtiden är sedan byggande av en bastu. Eventuellt! Inget beslut har eller kommer att fattas ännu om detta, men frågan utredes så småningom. Alla medlemmar är välkomna med sina åsikter om detta. Skriv fast till allmänhetens spalt här i njuus, det skulle vara roligt att kunna öppna den ÄNTLIGEN.

Styrelsen har tillsammans med de övriga båtklubbarna i Borgå tagit itu

med problematiken om Borgå gästhamn och hamnplatser efter brobygget. Vi har riktat en skrivelse till stadens planerare och vi hade ett möte med dessa under hösten. För närvarandet väntar vi på att besvärrundan i domstolarna blir avklarade och bygget börjar. Någon form av offentlig diskussion kommer att ordnas av oss efter detta. Med detta strävar vi att få delta i planeringen av både gästhamnen och västra åstranden och att på detta sätt kunna styra utvecklingen i en riktning som gynnar både våra egna båtfarare och gästande båtturister.

B N K - kläder

Vi gör en beställning av BNK-kläder. Priserna är ungefär de samma som i fjol. Gör beställningen före slutet av mars så hinner vi få varorna i god tid före sommaren.

Ring till Birgitta 0400 683 822.
Eller kom upp på dejourerings- eller klubbkvällen.

upphittat

På vårbalen år 2001 blev en herr-rock kvar.

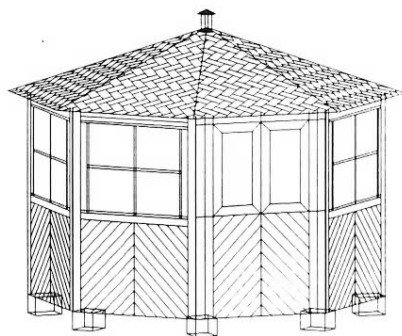
Från Julfesten blev "Askungens" båda skor kvar.

De som saknar dessa . Tag kontakt med Birgitta 0400 – 683 822

lusthus till Reholmen

För något år sen gjordes ett principbeslut att uppföra ett lusthus på Reholmen och i år kommer det att göras slag i saken.

Lusthuset som är under byggnad till Reholmen kommer att se ungefär som på bilden.

Det byggs som element på yrkesskolan i Haiko och är meningen att bli klart under denna vår och skall monteras upp på talko på Reholmen i början på sommaren.

Medlemsavgifterna 2002

Familjens huvudman	15 €	Besiktningssavgift	14 €
Övrig familjemedlem	7 €	Elavgift på Repholmen	
Ny medlem	15 €	per dygn	2 €

Varor till försäljning i BNK

	säljs på/av:	Grand	Lärare	Besiktning
Kompetensvimpel	23	x		
Kokard	10	x		
Stjärna för kokard	2	x		
Blusmärke	10	x		
Medlemsmärke (FNF)	10	x		
Skepparmössa G	24	x		
Skepparmössa FIN	29	x		
Lippis (FNF)	20	x		
Fleecetröja	46	x		
Lippis (BNK)	15	x		
T-skjorta	9	x		
Skjorta	37	x		
Akterflagga, stor	27			x
Akterflagga, liten	20			x
BNK-vimpel	19			x
Hedersmedlemsflagga	45			x
Kursmaterial:				
Skärgårdsnavigation	19		x	
Kustnavigation	13		x	
Carta Marina	9		x	
Carta Navigationis	11		x	
Fyrlista	4		x	
Transportör	11		x	
Passare 7"	18		x	
Övrigt material	fråga navigationslärarna			

Materialen/märken säljes endast åt klubbens egna medlemmar.
Om utomstående önskar köpa kontakta kommodoren.

Besiktninginfo

Våren kommer allt närmare och det börjar bli tid att tänka på båtens kondition och besiktningstrustning. Här är en lista på utrustning som behöves för en klass 3 besiktning (den vanligaste klassen).

Ankare (tillräckligt stor för båten, minst 12 mm 30 – 40m repen under 2 ton)

Båtlinor (2 st 30m repen samt normala förtöjningsrep för hemmahamnen)

Verktyg och reservdelar efter båt och motor

Åror eller paddel för båt under 2 ton

Båtshake

Kastlina

Fendrar (båt under 8m 4 st över 8m 6 st)

Toalett och avfallshantering

(minimikrav är ett stabilt ämbar med lock och plastpåse)

(Om det finns flytgassystem ombord skall det vara granskad av fackman)

(Om det finns båtkök och värmare ombord inte brännbart material i närheten

Klubbens flagga (köpes i samband med besiktningen)

Lanternor och ankarljus enligt Sjötrafikreglerna

Signalfigur(er) (för motorbåt ankarklot under 12m 300mm, över 12m 450m,
för segelbåt ankarklot och kon)

Styrkompass (monterad för rorsmannen)

Sjökort och bestick samt kikare

Rundradiomottagare

Sjötrafikreglerna

Flytutrustning

Säkerhetssälen och fästpunkter/linor 2 st för segelbåt

Livboj (för motorbåt: 1 st med reflexband och 20m lina för segel-
båt: 1 st med vissla, reflexband, ljusanläggning och drivankare)

Röda fallskärmsraketer 2 st (tillverkningsåret + 5 år)

Röda bloss 2 st (tillverkningsåret + 5 år)

Handpump fast installerad

Handsläckare (granskad före besiktningen detta år) 2Kg 13A 55B

Släckningsfilt

Nödtillslutare (koniska trätappar för genomföringarna i båten "pluggen")

Ficklampa, reservbatterier och –lampa

Förstahjälputrustning

Reservstyransordning

Nödverktyg (för segelbåten)

Båttlinorna samt ankarlinans grovlek enligt följande tabell:

<u>Båtens vikt</u>	<u>Repgrövelk</u>	<u>Kätting</u>
Över 6 ton	20mm	8 – 10mm
2 – 6 ton	14 – 16mm	6 – 8mm
Under 2 ton	12mm	

Ankarets stölek får man enligt följande formel: L (längd i m) + B (bredd i m) + D (vikt i ton)

Lättankare får vara max 40% lättare än enligt formeln uträknad summa.

Därtill kommer även fodringar för skrov och motor men än båt som är tillverkad av ett båtvarv klarar vanligtvis med glans dessa fodringar.

Trevlig båtsäsong önskar besiktarna.

Nödraketnytt..Nödraketnytt..Nödraketnytt

Uppsamling av gamla nödraketer

Den nya lagen om sjöräddning har trätt i kraft och den medger, kanske, att vi kan genomföra en raketskjutningsövning nästa vinter. I vilket fall som helst kommer vi INTE att godkänna överåriga raketer i en sådan övning. Vi har därför beslutat att samla in alla medlemmars gamla obrukbara raketer och bloss i samband med besiktningen. Polisen har lovat ta hand om dessa och föra dem vidare.

Kolla därför era gömmor och samla ihop gamla raketer och hämta dem till klubbens officiella besiktningstillfällen (se programmet) så blir ni av med dem. Detta gäller endast denna sommar!

Funktionärer år 2002

Tel: hem   mobil/tjänst   E-mail

styrelsen:

kommodor	Rabbe Lutz	5752488	0400 840736	rabbe.lutz@pp.inet.fi
vicekommodor	Stig Rikberg	5248467	040 5966098	stig.rikberg@pp.inet.fi
sekreterare	Marina Sjöholm	652495	09-69395466	marina.sjoholm@prh.fi
ledamöter	Bent Andersson	666398	040 5503013	bent.andersson@georgfisher.se
	Birgitta Creutziger	669985	0400 683822	birgitta.creutziger@porvoo.fi
	Bjarne Creutziger	669985	0400 539627	birgitta.creutziger@porvoo.fi

... ..

nav.lärare

Rabbe Lutz	5752488	0400 840736	rabbe.lutz@pp.inet.fi
Li Lindqvist	5755717	040 5879963	
Mats Roos		040 5041523	mroos@cc.hut.fi

kommittéer (ordförande):

program-	Birgitta Creutziger	669985	0400 683822	birgitta.creutziger@porvoo.fi
Repholms-	Stig Rikberg	5248467	040 5966098	stig.rikberg@pp.inet.fi
val-	Torsten Spring	577831	040 7774318	

Motorbåtssektionen (båtbesiktning):

ordförande	Robert Sjöström	5249471	0400 405292	robert.sjostrom@primatel.fi
	Stig Öhman	5755535	01045 22510	stig.ohman@fortum.com
	Ola Salin	545013	0400 713030	
	Bjarne Creutziger	669985	0400 539627	birgitta.creutziger@porvoo.fi

Repholmen:

disponent	Stig Rikberg	5248467	040 5966098	stig.rikberg@pp.inet.fi
-----------	---------------------	---------	-------------	-------------------------

Klubbens adress och tel/fax: 549821   fax 549823   pus@co.inet.fi

Borgå Navigationsklubb rf. Företagarvägen 3 06450 Borgå

Vår verksamhet år 2002

8.2	fre	kl 19	Årsmöte
6.3	ons	kl 16	Vi möts på Grand
8.3	fre	kl 15	Stockholmsresan
20.3	ons	kl 19	Klubbafton
3.4	ons	kl 16	Vi möts på Grand
17.4	ons	kl 19	Klubbafton
11.5	lör	kl 10	Säsongsöppning och städtalko
25.5	lör	kl 18	Vårbal
8.6	lör		Kipparits dagnavigeringstävling
10.8	lör	kl 12	Familjenavigering
17.8	lör		Kipparits grisfest
7.9	lör		Kipparits nattnavigering
14.9	lör	kl 18	Säsongavslutning
2.10	ons	kl 16	Vi möts på Grand
16.10	ons	kl 19	Klubbafton
november			Sjökortsnavigeringstävling
6.11	ons	kl 16	Vi möts på Grand
20.11	ons	kl 19	Klubbafton
14.12	lör	kl 18	Julfest
år 2003			
17.1	fre	kl 19	Midvinterspelen
7.2	fre	kl 19	Årsmöte

Båtbesiktning

11.5	lör	10-14	Repholmen
25.5	lör	16-18	Repholmen
5.6	ons	18-19.30	Borgå gästbrygga
11.6	tis	18-19	Tirmo
12.6	ons	18-19.30	Hammars

London – sevärt och hörvärt

av Anne Granqvist

Att BNK:s Londonresa inte blev av i höstas var nog synd. Också om man varit där tidigare finns det alltid något nytt att upptäcka. För det är något speciellt med London – det brukar nog den mest beresta och blaserade hålla med om.

Ännu för tio år sedan kunde ett hotell i den billigaste ändan vara nog så intressant. Fönstren är av den amerikanska typen, som skall skuffas upp. Man skuffar och skuffar med all sin kraft och när man böjer sig ut för att studera landskapet slår fönstret ner med en smäll. Att få fönstret att hållas öppet var lögn, men i varje hotellrum finns alltid ett Nya Testamente. Det placerade vi emellan och så var problemet ur världen. Att vi var tvungna att tvätta håret ute i korridoren över ett gammalt badkar och att fönstret där var sönder, störde inte nämnvärt. Man tar seden dit man kommer och engelsmännen är ju ett erkänt härdat folk. Varmvatten, eller vatten överhuvudtaget på den tiden var inte alltid att räkna med. I England har man nämligen placerat sina vattenrör utanpå husen – och där frös vattnet förstås vid minsta köldknäpp.

Nå, det här hände för tio år sedan och i dag är standarden helt annan. Massor med små hotell i tjugiga viktorianska hus, många nära Kensington-parken. Lummigt och lugnt. Små affärer öppna till sen kväll och en pub i varje gathörn.

Förr varnade man turisterna för att den engelska maten inte precis var tilltalande: njurpajer, puddingar, sönderkokta grönsaker och fish and chips. Men det finns så många små matställen och restauranger med mat från hela världen, att var och en kan välja efter smak och råd.

London hör till en av världens mest intressanta städer när det gäller konst, musik och allsköns museer. Man hittar säkert ett museum för varje smakriktning, ja det finns tom. ett där man visar enbart solfjädrar.

Londons musikaler är alltid av hög klass, men det lönar sig att själv köpa biljetterna. I resebroschyrerna varnar man nog för svartabörshajar som lurar folk på både pengar och biljetter, men låter man resebyrån sköta beställningen så tar de sin beskärda del – och den delen är inte liten!

Till Portobello-market söker sig alla turister på lördag förmiddag. Anorna går tillbaka ända till 1882, men under 1950-talet ökade gatuhandeln så att det i dag finns 2000 butiker och marknadsstånd. Vill man ställa upp ett stånd där är väntetiden minst två år. Förstoringsglas, gammal konst, dörrknoppar, snusdosar, prismor, ja det finns knappt en sak man inte hittar där. Numera är det dock svårt att fynda. Turisterna har tyvärr sett till att priserna stigit.

Engelsmännen är ett artigt folk. Stöter du till en engelsman på gatan så är det han som ber om ursäkt. En engelsman ställer sig inte på signalhornet i tid och otid eller rusar ut ur bilen och börjar munhuggas med sina medtrafikanter. Trafiken löper otroligt smidigt. Köper man ett veckokort åker man obehindrat tunnelbana och buss hela veckan. Tunnelbanan, för övrigt världens äldsta och en av de djupaste, är smidig och snabb. De berömda tvåvåningsbussarna har en härlig utsikt från övre däck. Bussarna är helt öppna bak och det är bara att stiga av och på. Konduktör finns i alla och han kontrollerar att du inte åker gratis. Men tänd för all del inte en cigarrett i ett allmänt fort-skaffningsmedel. Skyltar på väggen varnar för att böter upp till 10.000 mark kan drabba den som drar ett bloss!

Något av det mera udda som

London kan bjuda på är barriärerna. Tidvattenskillnaden är hela sju meter i Thames-floden. År 1953 gjorde ett lågtryck över Nordsjön att vattnet steg över 10 meter. 300 människor drunknade. För att hindra en liknande katastrof började man bygga barriärer mot vattenmassorna. Konstruktionen blev färdig år 1982 och lär ha kostat över 435 miljoner pund. Det är väldiga slussportar som kan öppnas och stängas och som åtminstone vid två tillfällen räddat Londonborna från översvämningar.

En tur längs Themsen med en bra guide kostar litet men ger mycket. Numera är Themsen den näst renaste floden i Europa. Ännat var det i slutet av 1800-talet då till och med parlamentet måste flytta sina sessioner eftersom vattnet luktade så avskyvärt. Allt mellan himmel och jord har under tidernas lopp slängts i floden. När South Dock Marine för en tid sedan skulle byggas fiskade grävskoporna upp lassvis med människoben och kranier. Under digerdödens härjningar på 1300-talet hade man helt enkelt slängt i liken, men så dog också en tredjedel av Londons befolkning i pesten. Längs stränderna finns många berömda pubar, bland dem Charles Dickens' favoritpub. Den hette ursprungligen Dead Man's Dock of Dedford, men ingen mänska i världen kunde ju uttala det namnet efter sju stop öl. Så stället fick heta The Grapes, kort och gott.

Vid Themsen finns The Docklands, en försummad stadsdel med dåligt rykte, dit ingen frivilligt flyttade. Området började saneras, arkitekter planerade husen, tyvärr mera påkostat än vackert. Ett högt ljusgrönt hus med väldiga glasfönster drog blickarna till sig. När lägenheterna först utannonserades trodde folk att 2 276 600 var mäklarens telefonnummer, innan det framgick att det var lokalens pris, 2,3 milj. pund (ca 23 milj.mark!). Mest är det stormrika filmstjärnor, bland dem Cher, som haft råd till en lägenhet i huset.

En mil nedför floden ligger Greenwich, det berömda observatoriet med den röda timbollen på taket, en av världens första visuella tidssignaler. Den ursprungliga installerades 1833 och fartygen ute på floden kunde kontrollera sina kronometrar efter den. Den faller ner varje dag precis klockan ett. Det Brittiska Maritim-museet är det största i världen och har allt i båtväg man kan tänka sig. Det besöks av 250 000 turister varje år som passar på att samtidigt stiga över 0-meridianen. Vår kära kommodor påstår att 0-meridianen är på fel ställe – men den saken överlåter jag åt honom att förklara själv.

Vi flög hem söndagen den 9 september. Tisdagen den 11 september rammade de två planen World Trade Center. Det kändes skönt att vara hemma. Men till London far vi gärna på nytt.

litet till om London

av Rabbe

London är verkligen värd en mäsja, eller hur det nu var. Mitt senaste besök där skedde för några veckor sedan och jag körde det gamla repertoaret igen: Greenwich, pubarna, musical, pubarna, museerna, pubarna, Jack the Ripper Walk osv.

Greenwich är verkligen värd en hel dag, med mindre går det inte. Cutty Sark, Gipsy Moth IV, National Maritime Museum, observatoriet samt hela byn, det kan man beskåda hur många gånger som helst. När dessutom de flesta museer för tillfället går med en ny giv att ha GRATIS inträde så kan man ju bara sticka sig in fast för en timme eller så.

Observatoriet och utställningen med Harrisons kronometrar måste envar se. Dessutom finns ju 0-meridianen, heter det, just i observatoriet. Lustigt nog visade min GPS helt andra siffror, efter att jag noggrannt hade ställt in den för WGS 84 och United Kingdom. 0-meridianen var helt enkel placerad 130 meter åt skogen (eller egentligen åt floden). Jag har tänkt upprepa mätningarna nästa gång innan jag skrider till verket och börjar informera brittena på observatoriet vad jag anser om deras mätnoggrannhet.

Anne påpekar också hur rent vattnet är i Themsen. Stämmer, för en tid sen uttalade sig faktiskt två välkända forskare sig om saken och påstod att man verkligen kunde dricka vattnet från floden direkt utan att flittrera det. Jag gjorde förstås mina försök att få kontakt med dessa för en intervju om saken, men blev dock informerad om att båda herrarna helt mystiskt avlidit för en vecka sedan.

Och så bästa skeppare.....

... årets kvistiga fråga!

Som Anne berättade faller timbollen i Greenwich kl 13 varje dag. Varför faller den kl 13 och inte tex. vid middag som man skulle kunna tänka sig ?

Svar till Njuus' redaktion och häftiga priser väntar....

Timbollen är på väg ner

Finns här några snälla...

kravattkritikern Tea

"Ekenäslaget" funderar faktiskt

BÄSTÅSKIPPARE
i
BANK

GYNNÄVÅRASPONSORER

Varmt inne. I alla väder.

Webasto

-båtvärmare.

Tag kontakt och fråga mera!

W-ELEKTRO oy Ab

Filarensväg 1 • Ölstens

© (019) 549 550 fax (019) 549 560

Kuljetusliike

Lars Lönnqvist Oy

Varokatie 4, 06400 PORVOO

Puh. 0400 513 695, 019-575 4727

Fax 019-575 4727

**Saman katon alta lämpö, vesi, ilmastointi ja sähkö.
Under samma tak värme, vatten, ventilation och el.**

LVIS

- myynti
- huolto
- asennus
- suunnittelu
- öljypoltinhuolto ja asennus
- sähköasennus ja myynti

VVSEL

- försäljning
- service
- installation
- planering
- oljebrännarservice och installation
- elinstallation och försäljning

oy K.A. STENDAHL AB

Borgå Elektriska Affär Porvoon Sähköliike

Teollisuustie 24 Industrivägen Porvoo-Borgå ☎ 019 - 5296000

Ota yhteys
Tag kontakt

Erbjuder

Erbjuder COMET

Flytrockar 70 €

Fallskärmsraketer 22 €

Båtdyna 15 €

Handbloss 8 €

Sportia / Borgå

Bergman Sport

Tel 5232561/0400 497369

*I energiärenden är Borgå Energi
-bolagen det naturliga valet*

BORGÅ ENERGI -bolagen

☎ 019 - 661 411, www.borgaenergi.fi

Varmuuden vuoksi.

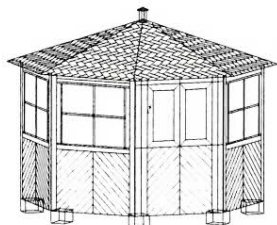
Honda BF50.

Kuutiotilavuus 808 cm³ • yläpuolinen nokka-
akseli • 3 sylinteriä rivissä • elektroninen
sytytys • sähkötrimmeri ja -kippi • laturi 12V
/10A • trimmittari • kierroslukumittari

Kampanjpris 02
5870 €

E3-Marin

07740 VANHAKYLÄ - GAMMELBY
☎ 019-633 206 Alv. rek.
Ly: 0830512-4, Kr.nro: 508.587

FRISKA VINDAR BLÅSER ÖVER FASTIGHETSMARKNADEN !

- fastighetsförmedling
- fastighetsvärdering
- fritidsfastigheter
- affärs- och industrifastigheter
- uthyrning
- disponentverksamhet

KONTAKTA OSS VI STÅR TILL DIN TJÄNST

BORGÅ-SIBBO SKV AB Afm
Fredsgatan 26, 06100 Borgå
Tel. (019) 5299 500

MERI
ASEMA

HAVS
STATION

Meiltä elintarvikkeet, oluet ym.
mökille tai veneeseen mukaan!

Från oss livsmedel, öl. mm.
med till stugan eller i båten!

Tervetuloa!

Välkommen!

Emäsalon meriasema
Shell ja kioski
puh. 577 692

Emsalö havsstation
Shell och kioski
tel. 577 692

Flytta ditt lån till Aktia utan kostnader.

www.aktia.fi

Nu kan du flytta ditt lån till Aktia utan de kostnader som normalt debiteras vid lånearrangemang, som t.ex. expeditonsavgift och uppläggningsprovision.

Det lönar sig att jämföra räntevillkor och lånetider. Kom och besök oss så ger vi dig en personlig offert.

Aktia

Sparbank

Banken med mänskliga mått

HEMPEL VENEMAALIT BÅTFÄRGER

Hattulassa • i Hornhattula

Simolinintie 3 Simolinsvägen, ☎ 0424 66191

TERHI

skönt på sjön

PORVOON
Autotarvike

Borgå * Lovisa

TRANSPORTAFFÄR

TAPIO VIRTA & CO

0400 605209

International.

TILL SPECIAL-

PRIS

YACHT
MAINTENANCE
LINE

BÅTVÅRDSPRODUKTER

Automaali ja -tarvike

C. SUNDBERG & CO

Borgå, Mästarvägen 23, tel. (019)549 311

KIMIN TAXI

Auto 040 755 5636

☎ 040 755 5637

KAR-FOTO

Regler för Reholmen

- Reholmen är till för klubbens medlemmar med familj.
- Identifiera dig gärna med klubbvimpel på din båt då du besöker Reholmen.
- Gäster kan du gärna ha med dig, men helst i din egen båt. Som regel kan sägas att om ni är flera båtar som är ute tillsammans och bara en av båtarna är medlem skall ni uppsöka en allmän hamn.
- Uppgörande av öppen eld är förbjudet.
- Undvik skräp, oväsen och uppskruvade radioapparater.
- Var aktsam med naturen. Speciellt på våren när fåglarna ligger på bo skall man lämna ro åt dem. Håll hundar kopplade.
- Samla med dig ditt skräp när du lämnar holmen. Lämna inga vita visitkort efter dig på holmen.
- Om du orkar bära fulla flaskor med dig till holmen, orkar du säkert bära de tomma med dig tillbaka.
- Håll utedasset snyggt.
- Den som använder ström vid bryggan skall fylla i häftet i paviljongen och följa de direktiv som finns i häftet.

Sidan för era bästa recept

emedan inga nya recept har nått redaktion får vi nöja oss med:

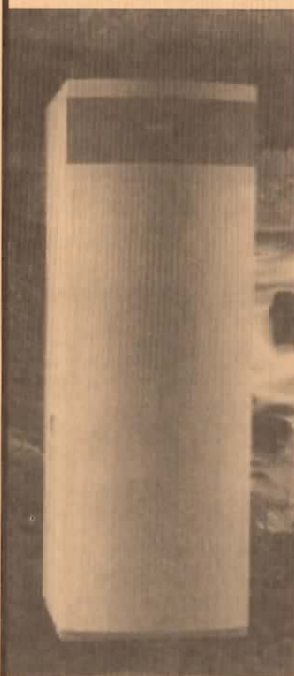
*Citrusmarinerad ägg- och paprikastekt
gösfilé.*

Receptet kan hittas på

<http://www.granqvist-vin.se/recept/greceptmars.htm>

Thermia

MAALÄMPÖPUMPUT

MAALÄMPÖon maahan, veteen ja kallioon varastoituvaa aurinkoenergiaa. Se on ympäristöystävällinen, loputon ja ennenkaikkea ilmainen. Yli 100.000 maalämpöpumppua toimittanut THERMIA Oy on Pohjoismaiden kokenein lämpöpumppuvalmistaja. 25:n kokemusvuoden huipputuote.

THERMIA VILLA CLASSIC voi säästää jopa 70–80% energiakulutuksesta. Näitä lämpöpumppuja voi asentaa niin vanhempiin omakoti- kuin monikerhotaloihin ja teollisuuskiinteistöihin.

TOM ALLEN KAIVONPORAUS Oy myy ja asentaa Thermia lämpöpumppuja Itä-Uudellamaalla. Meidän oma kokenut henkilökuntamme hoitaa suunnittelun, asennuksen sekä huollon tulevaisuudessa.

THERMIA MAALÄMPÖPUMPPU JA TOM ALLEN KAIVONPORAUS
— ELÄMÄSI PARAS SIIJOITUS

K A I V O N P O R A U S

Tom Allen

B R U N N S B O R R N I N G

019-522 0600, 040 508 7722